

Gazdag tudományos eredmények az óbudai ásátásoknál

Hatalmas méretű romkertet létesítenek a Sztálin-hídnál

A Sztálin-híd megépülése új korszakot nyitott Óbuda életében. Az eihanyagóit, a régi rendszer által mostohán kezelt városrész elindult a várva-várt fejlődés útján és a városrendezők körzöi, ceruzái most szabják meg ennek a lendületes újjászületésnek az irányát. Hatalmas építkezések kezdődnek rövidesen Óbudán, a csákányok, ásók megbolygják a földet, amely itt minden talpalatnyi helyén történelmi emlékeket rejt mélyében.

Magyarországon most először történt, hogy városrendezési tervek sorsál, kidolgozását összefüggésbe hozzák és alávetik a régészeti érdekeknek. Ez történik Óbuda városrendezési terveinek kidolgozásánál, ahol a legmesszebbmenően figyelembe veszik a földben rejlő és a feltárás során előkerülő archeológiai leleteket. Mint már korábban megírtuk, a Budapesti Városrendezési Intézet, amely Óbuda városrendezési terveinek kidolgozására megbízást kapott, feladata teljesítésében szorosán együttműködött a Fővárosi Történelmi Múzeummal, amely a rendezésre kijelölt területen nagyszabású archeológiai ásásokat indított. Tudományos körök előtt ugyanis nyilvánvaló, hogy ezen a területen a történelmi múlt felbecsülhetetlen értékű emlékei sűrűsödnek, ezeket nem szabad megsemmisíteni, veszni hagyni. Három nagy történelmi korszak maradványai pihennek Óbuda földjében: Aquincum romjai, a középkori Óbuda emlékei és a XVIII. századbeli mezőváros Óbuda maradványai.

NAGYSZERŰ LELETEK

A főváros által a legnagyobb megértéssel és anyagi áldozatokkal megindított ásátások hónapokig folytatók és most fejeződtek be. Az elért eredményekről, a felszínre hozott nagyszerű leletekről összefoglaló jelentésben számolt be a főváros tanácsának a munkálatok két irányítója és ellenőrzője: Borsos Béla és Pogány Frigyes, a BUVI főmérnökei, akik az ásátások alapján felkerépezték az új leleteket és most ezek figyelembevételével kerül sor Óbuda szabályozási terveinek kidolgozására.

A kutatás során a régészek több mint ezer folyóméter kutatóárkot ásáltak. Elsősorban a Knurr Pálné-utca és a Sztálin-híd tengelye körül, a Vörösvári-út tervezését új vonalában, továbbá az óbudai zsinagóga és a Szentlélek-tér közötti területen kutatták a föld történelmi kincseit. Az első lényeges eredmény a zsinagógától északra fekvő telkeken, a Dunaparton került elő. Itt találják meg a Castrum, a római katonai tábor sűrűn beépített külvárosának,

a Canabaehak épületmaradványait és két teljesen jó állapotban fennmaradt római út szakaszait. Előkerült egy óriási méretű íves fallest, amelynek vastagsága 5-6 méter, átmérője pedig 48 méter. Még nem tisztázták az épület rendeltetését, de azt sejtik, hogy hatalmas római színház falait tárták fel. A nagyértékű lelet elsőrendű műemlékké nyilvánítására előterjesztést tettek. A jelek szerint sikerült feltárni a Canabae centrumát, és az a terv, hogy ezen a helyen az ásátások további folytatásával egész a római talajszintig teljesen felszínre hozzák a város maradványait és hatalmas kiterjedésű romkertet létesítenek. A római város mintegy 5 méter mélyen fekszik a jelenlegi felszín alatt és éiményszerűen hatna a romkert a hídra haladókra, akik felülről, mint egy térképet látnák az alattuk elterülő római emlékeket.

HATALMAS MÉRETŰ RÓMAI FÜRDŐ

A másik nagyjelentőségű eredményt a Kiscelli út és a Knurr Pálné-utca sarkán lévő telken érték el régészeink. Itt egy új bérház építkezéseinél, a pinceföld kiemelésénél római falak mutatkoztak. A megindult kutatások egy hatalmas méretű római fürdő maradványaira vezettek. Eddig a fürdő egyharmadát sikerült kiásni. Megtalálták a hidegvíz medencét, a központi fűtés tüzerét, a vízlevezető csatornákat, a hőlevezető csatornák oszlopait. Előkerültek a fürdő több más helyiségének alapfalai. A legérdekesebb lelet azonban a fürdő egyik jó állapotban megmaradt freskója, amelyet a padozatra ledőlve találtak meg. A freskó tigriseket, egyéb állatokat és emberi alakokat mutató vadászjelenetet ábrázol és restaurálás végett már beszállították a múzeumba. A római fürdőt a föléje épülő hétemeletes bérház alatt, múzeumszerűen fogják fenntartani és Óbuda egyik nevezetes, érdekes látványossága lesz.

Az Óbudán folytatott régészeti ásátások a többi területen is gazdag tudományos eredményekre vezettek. A Szőlőskert-utca, Pacsirta-utca, Föld-utca között végzett ásátásoknál is számos római építmény maradványai kerültek elő igen jó állapotban. A Szentlélek-tér 8. és a Fő-tér 6. számú házak pincéiben végzett ásátásoknál Óbuda legjelentősebb középkori emlékeire bukkantak.

Régészeink tavasszal tovább szándékoznak folytatni a nagy-sikerű, a tudományt felbecsülhetetlen értékekkel gyarapító óbudai ásátásokat.